

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Afklaring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 194. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346605091872/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

Kroner dannede, saaes Aftensolen glimre i alle Kronprinsessegadens Ruder. Den var saa brat og stejl denne Murklint ned mod Havens Træer, og den var jo levende – Øjne saae ud over Haven fra Klintens Kamre. Hele Aaret havde al Ting spejlet sig her i to mørke, straalende Øjne.

Men hvis nogen havde sagt til Karl, naar han stod paa Kongens Nytorv: Gaa ned ad den Gade histovre, Gothersgade, saa har Du kun to Minuters Gang til Kongens Have, da vilde han sikkert være bleven blussende rød, thi det vilde have kommet ham altfor overraskende, at han befandt sig saa nær ved denne Egn, der for hans Følelse slet intet havde at skaffe med Ruten: Kjøbmagergade – Østergade – Kongens Nytorv.

— —

Da Karl som nybegt Kandidat i Filosofien vendte tilbage til Kjøbenhavn efter Sommerferien i Jylland, tog han atter Ophold i sit Pensionat i Nørresogade og gav sig straks i Færd med at lægge Plan for sit fremtidige Studium. Han talte med Professorerne, og det blev ham tilraadet at tage som Manuduktor den unge Drphil. Fensmark, der ikke blot var dansk Historiker, men tillige en udmærket Filolog. En Student, han havde lært at kjende i Rus-Aaret, tiltraadte ham det samme. – Da han sammen med denne noget ældre Studerende – Peter Hellum – begav sig hen forat træffe Aftale med Doktoren, var de begge meget ivrigt optagne af Samtale om et sprogligt Emne, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt selve *Klangen* i en Dialekt kunde siges at rumme en Mening eller være Udtryk for noget sjæleligt overhovedet. Karl paastod, at Sproget i Vendsyssel havde en *forundret*, i Hannerederne en *nysgjerrig* Klang; i Himmerland lød Stemmerne lidt brustent som hos et Menneske, der har ligget og grædt om Natten; paa Randersegnen var Klangen fornuftigt afdæmpende eller berigtigende; den lød som et: «naa, naa» til en Overdrivelse. – Hellum lo med en morsom langthivende Latter, til hvilken ogsaa hørte nogen sugende Spyt-Hvislen i Mundvigerne – og troede ikke, man kunde tale om en saa bestemt Betydning i Sprogklangen, – forøvrigt vilde han ønske, at Dr. Fensmark havde haft lidt mere af den Slags Sprog-sans, Sans for den folkelige Stemning i Sproget; han var nok dygtig, men han behandlede Sproget saa underlig upersonligt, som om det

var Zoologi eller Botanik -- -- »Her er det,« brød Hellem pludselig af, midt i sin Udvikling, og stod, til Karls Overraskelse, stille udenfor Porten til Hjørnesteedet mellem Nørrevold og Teglgårdstræde.

»Er det virkelig her -- det var da mærkeligt!«

»Ja, han boer deroppe paa første Sæl. Er De kjendt her i Stedet?«

»Nej, sletikke -- men naar jeg kommer fra Nørresøgade, saa -- ah -- har min Vej altid delt sig her.«

»Hvad vil det sige?«

»Ikke andet,« sagde Karl og kunde ikke hindre en let Rødem, »end at her er jeg altid gaaet videre enten ad Teglgårdstræde eller ad Nørrevoldgade.«

»Jamen kjereste Wintrup! det er jo ogsaa de eneste to optænkelige Muligheder, naar De ikke vil løbe Panden lige mod Murene,« -- Hellem lo og hev og hvislede, som han helt skulde blive borte i det, -- og førte saa Karl op til Doktoren.

En Eftermiddag i Begyndelsen af Oktobet var Karl fra Kongens Nytorv gaaet ned til sin Skrædder i Dronningens Tværgade. Skrædderen havde bestemt lovet at rette de paaankede Fejl, »saat Herren for Fremtiden ingen Sjenangse skulde have af Frakket i Ærme-gabene.« Karl stod et Øjeblik udenfor Stedet og saae ned mod Træerne for Enden af Gaden, idet han smilte ad Skrædderens Udtryk -- Han havde for Resten flere Gange tænkt paa, hvad det kunde være for nogle Træer, -- og da han alligevel vilde spadsere noget længere, begav han sig ned imod dem, forat faa det Spørgsmaal klaret.

Da han naaede ud af Dronningens Tværgade, stod han med Ryggen til Husene i en anden Gade, og saae altsaa ikke dem. Men foran sig, paa den modsatte Side af Gaden, havde han en lang, lav Havemur, i hvilken, med regelmæssige Mellemrum, fandtes smaa, grundmurede Udsalgsboder, som han syntes han kjendte saa godt. Uden at han straks forstod hvorfor, begyndte hans Hjerter at banke, og han mærkede pludselig, at han rystede lidt. I næste Øjeblik vidste han, hvor han var. Hans første Tanke var at gaa tilbage ad den Vej, han var kommen, men han blev alligevel staaende. Og, som om det var hændt ham Natten førud, kom han til at huske en Drøm, han havde haft som Barn, om sig selv som Adam, der uforvarende, efter Syndefaldet, var kommen ind i Paradisets Have. Han havde i Angst søgt efter Udgangen og var vaagnet i det samme. -- Nu halvvejs løb han